

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Lukasich Géza

Idő

"1924"

Személy

Helysz

LUKASICH GÉZA.

A nevét félelemmel, de respektussal, bizalommal és sok-sok reménykedéssel emlegették, amíg el nem vonult a szereplő emberek színpadáról. A vitéz, hős magyar katonák mintaképe, szigorú, de igazságos, egyenes és meg nem alkuvó, felsőbbbségét elismerő, minden primadonna-hiúságtól mentes katona. Ezek az érények és tulajdonságok magyarázzák, hogy el tudott vonulni és *nem kért szerepet az elmúlt öt esztendőben*, amikor nem minden reménység nélkül jelentkezhetett volna a Mária Terézia-rendes, forradalomtól, politikától meg nem fertőzött, erős, egészséges és fiatal tábornok. De nem tűnt föl, nem kívánt szerepet, pedig az egész közvélemény várta és leste eljöveteletét, erélyes karjának lendületéből hitte a rendnek helyreállítást, a sajnálatos kilengések megszüntét. Nem állott elő, talán azért mert nem hívták, Lukasich Géza pedig nem a tüntetés embere. Csak ott és akkor jelentkezett, ha a különböző szerepekre kijelölték.

De az öt szomorú esztendőnek egyszeri krónikása mégis kénytelen lesz majd vele is foglalkozni, ha megírja a kommün után elkövetkezett idők történetét. Csak nagyon kis része volt az eseményekben, nagyon picit cselekedett, de ez a kevés is bizalmat csepegtetett a jobb jövőendőben bizakodók, a rend elkövetkezésében fanatikusan hívők lelkében. Ez a cselekedete volt, amikor a szinte mindenható hatalmu és erejü Move-val szemben megalkotta a Nyukosz-t, a nyugalmazott és tartalékos tisztek szervezetét. Az első szervezet az erőszak politikája féllégvárának készült, amelyben a politikától elültött tiszteket politikai állásfoglalásuk, származásuk és világnézetük szerint válogatták össze, a Nyukosz viszont nem politikát szolgált, hanem tömörítette a renchez és fegyelemhez szokott volt és tartalékos tiszteket minden pártállás, felekezeti és faji szempontokra való tekintet nélkül. Két ellenkező pólus volt a két szervezet, az egyik élén Gömbös Gyula volt vezérkari százados, a másikén somorjai Lukasich Géza báró altábornagy, a Mária Terézia-rend vitéze, a Lipót-rend nagykeresztese és valamennyi hadiékítményes rendjel tulajdonosa állott. A reménység vára volt a Lukasich szervezete és talán az ő fellépésének is következménye, hogy a másik szervezet ma már csak elmúlt, rossz emlék.

Érdekes, hogy a tömeg éppen Lukasichban látta a rend helyreállítására való hivatott embert. Pedig az ő személyét az első forradalom propagandája jobban ki kezdte, mint bárki másét. Ő volt a Nemzeti Tanács első foglya s róla jelentek meg hullahegyekkel tarkított plakátok és vértől csepegő röpiratok. Mindennek ellenére annak a tömegnek kellett volna, amelyek távol állott az ezerkilencszázhuszas eseményektől. Ellenben meg tudott lenni nélküle ez időknék uralkodó rendszere.

Soha indokolatlanul a tömeg nem választ magának ideált. Lukasich Géza pedig ideál volt akkor, amikor a rend hivatott öreitől semmi megnyugtatót nem kapott a

Szerző: *Ládó Jenő*

Cím: *Lukasich Géza*

Forrás: *Az Ujság*

Bn
(Hely)

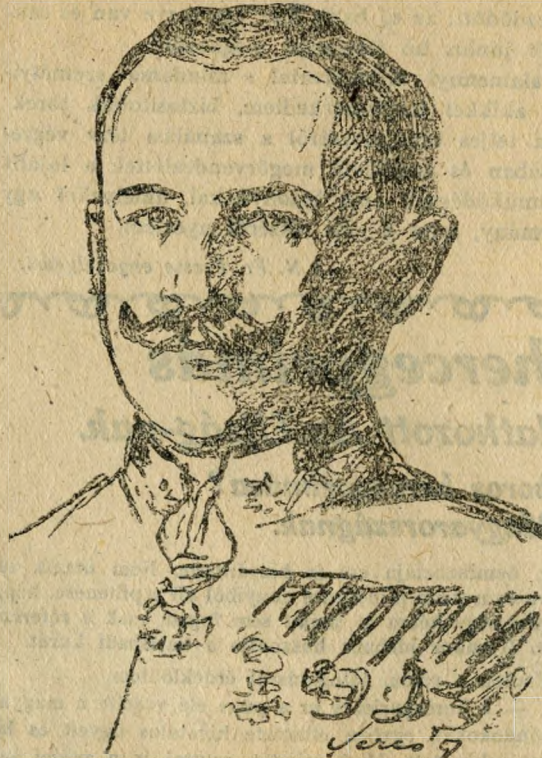
1924. G. 8.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

nép. Lukasich nem került másképp a rend után vágyakozók ideálja szerepébe, mint a tettei után. Az ő vitézségének hírért nem jól csinált propaganda terjesztette el. Tettei nyomán és szédületesen szép emelkedései kapcsán terjedt el.

A világháború vérzivataros forgatagában született meg a hirt. Ezredes volt, amikor Szerbia ellen parancsolták. Egy dandárt kommandírozott és már az első hónapokban nagy feladatokat bízta rá. Amikor emlékei felől kér-

dezem és karrierjének kezdő állomásai felől érdeklődöm, taláiban jellemzi előmenetelét.

— A háboru kitöréséig való multam a mindennapi biográfia keretében folyt le. Ezredes lettem mint más tiszt. Az egyik előbb, a másik később érte el ezt a rangot. A háboruban azután fordítva történik az előmenetel. De nemcsak a képességnek, hanem a szerencsének is szerepe van. Nekem több alkalmam volt, hogy kitüntethettem magam. Igaz viszont, hogy a parancsnokok bennem vélték felismerni azt a tiszteket, akik *nehéz feladatok megoldásával meg lehetett bízni*.

Háborus szereplése a háboru kitörése napján kezdődött és a harctéren végződött 1918 októberében. Az első napokban kapja Potiorek tábornoktól a megbízatást, hogy hódítsa meg a Jagodnát. Ez volt a kulcsponjtja a Zvornik körüli területnek és aki birtokolta, az uralta az egész környéket. Hadseregünknek föltétlenül a birtokába kellett jutnia. Elkeseredett véres harc folyt a hegycsúcserít. A szerbek elszántan, semmiféle áldozattól meg nem riadva védelmezték. Lukasich rohamot vezetett ellenük. Négy napon keresztül egyik roham a másikat érte. Rettentő áldozattal jártak a megismétlődő harcok, de *Lukasich*